

Chính sách & cuộc sống

Trung tâm Hành động vì sự phát triển cộng đồng – Ấn phẩm phát hành mỗi tháng 1 kỳ

TRONG SỐ NÀY:

Tin tức - Hoạt động

Trang 2 - 4

Văn bản pháp luật

Trang 5

Phân tích - Bình luận

Trang 6 - 7

Câu chuyện pháp luật

Trang 8 - 9

Tư vấn pháp luật

Trang 10

Tuyển dụng

Trang 11

Hoa Kỳ mở rộng hỗ trợ dành cho Người khuyết tật

Ngày 27/10/2015, Trung tâm Hành động vì sự phát triển cộng đồng (ACDC) hợp tác cùng với Trung tâm Khuyết tật và Phát triển (DRD), Handicap International (HI), Trung tâm Quốc tế - Quỹ Cựu chiến binh Mỹ tại Việt Nam (IC-VVAF), Trung tâm Phát triển Sức khỏe Bền vững (VietHealth) và Hội trợ giúp người khuyết tật Việt Nam (VNAH) tổ chức buổi lễ Giới thiệu các Chương trình Hỗ trợ người khuyết tật giai đoạn 2015 – 2020 tại Hà Nội. Các chương trình hỗ trợ người khuyết tật tại Việt Nam do Cơ quan Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ (USAID) tài trợ. Tham dự buổi lễ có ông Nguyễn Trọng Đàm, Thứ trưởng Bộ Lao động – Thương binh & Xã hội; bà Đặng Huỳnh Mai, Chủ tịch Liên Hiệp hội Người khuyết tật Việt Nam; ông Joakim Parker, Giám đốc USAID tại Việt Nam; ông Nguyễn Văn Hồi - Cục trưởng Cục Bảo trợ xã hội - Bộ Lao động Thương binh và Xã hội; đại diện UBND, Sở ban ngành các tỉnh, thành phố thuộc vùng dự án; đại diện các tổ chức người khuyết tật, các đối tác phát triển và các tổ chức quốc tế.

Phát biểu tại buổi giới thiệu dự án, Giám đốc USAID Việt Nam, ông Joakim Parker nhấn mạnh: “Người khuyết tật có khả năng đóng vai

Thứ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội phát biểu tại Lễ giới thiệu

trò quan trọng trong quá trình phát triển không ngừng của Việt Nam. Hỗ trợ của USAID được thiết kế nhằm giúp người khuyết tật phát huy được tiềm năng của họ với sự tham gia của gia đình, chính quyền và xã hội dân sự. Điều này sẽ đóng góp cho mục tiêu lớn hơn của chúng tôi là hỗ trợ một Việt Nam có sự tham gia nhiều hơn của mọi thành phần trong xã hội. Hợp tác hỗ trợ người khuyết tật cũng là một nội dung quan trọng trong khuôn khổ Quan hệ Đối tác Toàn diện giữa hai nước chúng ta.”

Cam kết của Hoa Kỳ đối với hoạt động hỗ trợ người khuyết tật Việt Nam bắt đầu từ năm 1989. Xây dựng trên nền tảng đó, USAID đã hỗ trợ cải thiện phúc lợi cho hơn 23.000 người khuyết tật từ năm 2010.

6 dự án mới được USAID hỗ trợ triển khai bao gồm: Dự án “Thúc đẩy thực thi quyền của người khuyết tật” do Trung tâm ACDC thực hiện tại địa bàn tỉnh Bình Phước và Thừa Thiên Huế; Dự án “Tăng cường năng lực mạng lưới dịch vụ và trị liệu cho trẻ em khuyết tật” của Viethealth tại địa bàn tỉnh Thái Bình; Dự án

“Tiếp cận vì sự hòa nhập của người khuyết tật” do DRD thực hiện tại địa bàn tỉnh Bình Định và Tây Ninh; Dự án “Vượt lên tất cả” của IC-VVAF tại địa bàn Thừa Thiên Huế và Quảng Nam; Dự án “Tăng cường chăm sóc y tế và đào tạo phục hồi chức năng” do HI triển khai tại 3 tỉnh Thái Bình, Đồng Nai và Thừa Thiên Huế; Dự án “Hỗ trợ thực thi và điều phối chính sách và quyền của người khuyết tật, và trị liệu” của VNAH tại các tỉnh Thái Bình, Thừa Thiên Huế, Quảng Nam, Bình Định, Đồng Nai, Tây Ninh, Bình Phước. Phát biểu tại buổi lễ, Thứ trưởng Nguyễn Trọng Đàm đã hoan nghênh và đánh giá cao sự giúp đỡ của Chính phủ Hoa Kỳ và các tổ chức, cá nhân vì sự tiến bộ của người khuyết tật Việt Nam, trong đó có dự án USAID đã triển khai trong thời gian qua và tiếp tục thực hiện đến năm 2020. Thứ trưởng cho biết, Chính phủ Việt Nam luôn quan tâm tới công tác trợ giúp người khuyết tật với mục tiêu nâng cao sức khỏe, thúc đẩy hòa nhập xã hội và đẩy mạnh quyền của người khuyết tật.

Ảnh Ngọc

Ra mắt Dự án hỗ trợ người khuyết tật tại tỉnh Thừa Thiên Huế và Bình Phước

Giám đốc Trung tâm ACDC và đại diện UBND tỉnh Bình Phước ký cam kết hợp tác

Ngày 12 và 13/11/2015, Trung tâm ACDC tổ chức Lễ giới thiệu dự án hỗ trợ người khuyết tật tại tỉnh Thừa Thiên Huế và tỉnh Bình Phước. Chương trình thuộc dự án “Thúc đẩy thực thi quyền của người khuyết tật” do Cơ quan Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ (USAID) tài trợ.

Lễ giới thiệu dự án được diễn ra tại 2 tỉnh địa bàn dự án: tỉnh Thừa Thiên – Huế và Bình Phước. Tham gia lễ giới thiệu có ông Christopher Abrams, Giám đốc

Phòng Môi trường và Phát triển xã hội, Cơ quan phát triển Quốc tế Hoa Kỳ (USAID), ông Đinh Khắc Đĩnh, Phó chủ tịch UBND tỉnh Thừa Thiên - Huế, ông Nguyễn Huy Phong, Phó chủ tịch UBND tỉnh Bình Phước cùng đại diện các Sở, ban ngành liên quan của tỉnh.

Với nhiều hoạt động đa dạng, dự án sẽ tăng cường năng lực vận động chính sách về quyền của người khuyết tật, tăng cường trợ giúp pháp lý và tiếp cận thông tin, tiếp cận công trình và giao thông cho người khuyết tật. Dự án nhằm mục đích tạo ra một mạng lưới Hội người khuyết tật, các nhóm phụ nữ khuyết tật và Hội cha mẹ trẻ khuyết tật bền vững với mối quan hệ tốt hơn với chính quyền địa phương, những người góp phần vận động chính sách hỗ trợ người khuyết tật.

Bên cạnh đó, hơn 1.500 người khuyết tật sẽ được hưởng lợi trực tiếp từ các khóa tập huấn về kỹ năng và kiến thức, quyền lợi và dịch vụ dành cho họ; hơn 7.800 người khuyết tật và các thành viên gia đình sẽ nhận dịch vụ hỗ trợ pháp lý để có thể giải quyết được những vấn đề liên quan như bảo trợ xã hội và đào tạo nghề miễn phí.

Bà Nguyễn Thị Lan Anh, Giám đốc Trung tâm ACDC chia sẻ: “Với sứ mệnh vì một xã hội không vật cản cho người khuyết tật, chúng tôi đã, đang và sẽ nỗ lực thúc đẩy quá trình hòa nhập cho người khuyết tật tại Việt Nam. Quá trình này có sự hỗ trợ đặc lực của các đối tác các tỉnh Bình Phước và Thừa Thiên Huế cùng góp phần vào mục tiêu chung của đất nước và Chương trình phát triển bền vững đến năm 2030 và người khuyết tật của Liên hiệp quốc.”

Tuệ Chi

Tập huấn nâng cao nhận thức về người khuyết tật

Ngày 17/07/2015, Ủy Ban chữ thập đỏ Quốc tế - Quỹ đặc biệt vì người khuyết tật (ICRC - SFD) tổ chức tập huấn nâng cao nhận thức về khuyết tật cho các công ty của Thụy Sĩ đang làm việc tại Việt Nam. Chương trình được sự hỗ trợ mạnh mẽ của Ngài Đại sứ Thụy Sĩ tại Việt Nam và Lãnh sự Thụy Sĩ tại Hồ Chí Minh. Tham gia lớp tập huấn có 10 học viên là những người có vị trí cao trong công ty bao gồm Giám đốc, CEOs, Quản lý, Trưởng phòng nhân sự. Buổi tập huấn nửa ngày giới thiệu về những vấn đề khuyết tật cơ bản

nhằm mục đích thúc đẩy việc làm cho Người khuyết tật trong các công ty Thụy Sĩ hoạt động tại Việt Nam. Căn cứ vào kết quả đánh giá cuối buổi tập huấn, chín trên mười học viên, những người trước khi đến với tập huấn không quen với những vấn đề về khuyết tật, đã rất hứng thú với các chủ đề khác nhau được trình bày trong tập huấn như các loại khuyết tật, pháp luật về khuyết tật, các rào cản và mô hình khuyết tật. Các học viên cũng nhất trí cao việc công ty của họ nên tuyển dụng người lao động khuyết tật. Ngay sau buổi tập

huấn, với sự hỗ trợ của ICRC - SFD, một công ty Thụy Sĩ đã tuyển dụng ba người khuyết tật vận động và vẫn có kế hoạch tương tự cho các năm tiếp theo.

Đây là lần đầu tiên, các công ty Thụy Sĩ được tiếp cận và nâng cao nhận thức về khuyết tật. Với những phản hồi tích cực từ các học viên và kết quả việc làm của người khuyết, ICRC-SFD sẵn sàng nắm bắt những cơ hội khác để thực hiện hoạt động này vì sự hòa nhập tốt hơn trong việc làm của người khuyết tật.

Nguồn: ICRC - SFD

Tham vấn lần thứ nhất Bộ tài liệu tập huấn Công ước của Liên hợp quốc về Quyền của người khuyết tật

Trong khuôn khổ Dự án “Giám sát đánh giá và thực hiện công ước của Liên hợp quốc về quyền của người khuyết tật tại Việt Nam” do Trung tâm ACDC, sáng ngày 17/11/2015, Trung tâm ACDC tổ chức Hội thảo “Tham vấn lần thứ nhất Bộ tài liệu tập huấn Công ước của Liên hợp quốc về Quyền của người khuyết tật” nhằm lấy ý kiến góp ý cho bản dự thảo của Bộ tài liệu.

Chương trình có sự tham dự của đại diện nhóm chuyên gia soạn

thảo Bộ tài liệu, một số tổ chức làm việc trong lĩnh vực người khuyết tật cùng một số Hội, nhóm người khuyết tật thuộc các tỉnh.

Hội thảo đã diễn ra rất sôi nổi với 6 chủ đề thảo luận, bao gồm: Công ước của Liên hợp quốc về Quyền của Người khuyết tật; Luật Người khuyết tật và chính sách liên quan; Vận động chính sách; Giám sát đánh giá thực thi Công ước quyền của Người khuyết tật; Phát triển hội nhóm và Truyền thông cho Hội nhóm.

Các đại biểu thảo luận tại Hội thảo

Thông qua buổi Hội thảo, nhóm chuyên gia đã thu nhận được thêm những góp ý tham vấn và nhiều ý kiến hữu ích góp phần giúp Trung tâm ACDC và nhóm chuyên gia hoàn thiện tốt hơn Bộ tài liệu tập huấn Công ước của Liên hợp quốc về Quyền của người khuyết tật.

Nguyệt Hà

Hội thảo góp ý dự thảo Thông tư của Bộ Y tế

Ngày 18/11/2015, Bộ Y tế tổ chức Hội thảo góp ý Thông tư thay thế Thông tư số 11/2009/TT-BYT ngày 14/08/2009 Ban hành Danh mục dịch vụ kỹ thuật phục hồi chức năng và số ngày bình quân một đợt điều trị của một số bệnh, nhóm bệnh được Quỹ Bảo hiểm y tế (BHYT) thanh toán. Chương trình được tài trợ bởi Trung tâm Hành động vì sự phát triển Cộng đồng (ACDC) và Ủy Ban chữ thập đỏ Quốc tế - Quỹ đặc biệt vì người khuyết tật (ICRC-SFD).

Hội thảo có sự tham dự của các đồng chí lãnh đạo một số Cục, Vụ thuộc Bộ Y tế, Hội phục hồi chức năng Việt Nam, lãnh đạo một số Sở Y tế tỉnh/thành phố, lãnh đạo của một số Bệnh viện Phục hồi chức năng thuộc ngành y tế, lãnh đạo một số bệnh viện Chính hình và Phục hồi chức năng của một số Bộ, ngành Trung ương, Trưởng khoa PHCN của các bệnh viện trực thuộc Bộ Y tế, các cơ sở phục hồi chức năng và các tổ chức của và vì người khuyết tật tại Việt Nam. ThS. Cao Hưng Thái, Phó Cục trưởng Cục Quản lý Khám, chữa bệnh, TS. Đặng Hồng Nam, Phó Vụ trưởng Vụ Bảo hiểm y tế Bộ Y tế,

TS. Phạm Lương Sơn, Trưởng Ban Chính sách Bảo hiểm y tế, Bảo hiểm xã hội Việt Nam chủ trì Hội thảo.

Mục đích của chương trình nhằm lấy ý kiến góp ý và truyền thông rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng cho dự thảo Thông tư Quy định Danh mục dịch vụ kỹ thuật, vật tư y tế và chi trả chi phí phục hồi chức năng được Quỹ BHYT thanh toán.

Kết thúc Hội thảo, các bên liên quan đã thu nhận được khá nhiều đóng góp cũng như thông tin để tiếp tục hoàn thiện nội dung bản dự thảo Thông tư và trình Lãnh đạo Bộ Y tế phê duyệt.

Minh Trần

Ngày 12/11/2015, Trung tâm ACDC ra mắt Văn phòng đại diện miền Trung của Trung tâm ACDC tại tỉnh Thừa Thiên Huế. Văn phòng sẽ hỗ trợ triển khai các hoạt động hỗ trợ người khuyết tật tại khu vực miền Trung.

Phụ trách Văn phòng tại miền Trung:

Chị Nguyễn Hoàng Khả Tú – Cán bộ dự án

Địa điểm: Tầng 4, 78 Bến Nghé, Phường Phú Hội, Thành phố Huế, tỉnh Thừa Thiên Huế

Điện thoại: 0903 522 333

Email: khatu.acdc@gmail.com

Website: <http://acdc.org.vn>

VĂN BẢN PHÁP LUẬT

Quyết định 1035/QĐ-BHXH về mẫu sổ Bảo hiểm xã hội (BHXH) và hướng dẫn ghi sổ BHXH đối với cơ quan BHXH, người sử dụng lao động và người tham gia BHXH

Mẫu sổ BHXH năm 2016 không có nhiều thay đổi về phôi sổ, màu sắc sổ, kích thước, chất liệu giấy. Tuy nhiên, vẫn có nhiều thay đổi như:

- ♦ Phải ghi quốc tịch của người đóng bảo hiểm.
- ♦ Có thể sử dụng số hộ chiếu hoặc số thẻ căn cước để thay cho số CMTND. Trường hợp người tham gia vừa có chứng minh nhân dân, hộ chiếu, thẻ căn cước thì ghi theo thứ tự ưu tiên chứng minh nhân dân, hộ chiếu, thẻ căn cước. Không quy định phải ghi ngày cấp, nơi cấp CMT.
- ♦ Bỏ mục “Hộ khẩu thường trú”, tên đơn vị, địa chỉ đơn vị đóng Bảo hiểm.
- ♦ Bỏ quy định về việc ghi sổ BHXH thực hiện theo phương thức trực tiếp lấy dữ liệu từ chương trình quản lý đối tượng tham gia BHXH để in vào sổ BHXH. Riêng các chế độ BHXH đã hưởng, sử dụng dấu khắc và ghi theo phương thức thủ công.
- ♦ Bổ sung thêm quy định về chất lượng mực in.

Nghị định số 88/2015/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 95/2013/NĐ-CP ngày 22/08/2013 của Chính phủ quy định xử phạt hành chính trong lĩnh vực lao động, bảo hiểm xã hội, đưa người lao động (NLD) Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng

Theo đó, có một số nội dung đáng chú ý như sau:

- ♦ Bổ sung thêm quy định về vi phạm về tuyển, quản lý lao động với 03 mức phạt khác nhau: Phạt tiền từ 1.000.000 - 3.000.000 đồng; từ 1.000.000 - 3.000.000 đồng và phạt từ 5.000.000 - 10.000.000 đồng khi có hành vi phân biệt đối xử đối với người khuyết tật trong tuyển dụng, sử dụng và quản lý lao động.
- ♦ Bổ sung hành vi vi phạm về thủ việc: không thông báo kết quả công việc cho NLD (bị phạt từ 500.000 – 1.000.000 đồng); kết thúc thời gian thử việc, NLD vẫn tiếp tục làm việc mà người sử dụng lao động không giao kết hợp đồng lao động với NLD (phạt từ 2.000.000 – 5.000.000 đồng).
- ♦ Bổ sung thêm hình phạt đối với hành vi vi phạm quy định về thực hiện hợp đồng lao động như: Chuyển NLD làm công việc khác so với hợp đồng lao động không đúng lý do, thời hạn hoặc không có văn bản đồng ý của NLD (phạt 3.000.000 – 7.000.000 đồng).
- ♦ Tăng mức xử phạt đối với hành vi vi phạm quy định về sửa đổi, bổ sung, chấm dứt hợp đồng lao động và bổ sung hình phạt đối với hành vi: không thực hiện đúng quy định về thời hạn thanh toán các khoản về quyền lợi của NLD khi chấm dứt hợp đồng lao động; không trả hoặc trả không đủ tiền bồi thường cho NLD khi đơn phương chấm dứt hợp đồng lao động trái pháp luật.
- ♦ Vi phạm quy định về tiền lương: bổ sung hành vi vi phạm không trả thêm một khoản tiền tương ứng với mức đóng bảo hiểm xã hội bắt buộc, bảo hiểm y tế bắt buộc, bảo hiểm thất nghiệp và tiền nghỉ phép hằng năm cho NLD không thuộc đối tượng tham gia các bảo hiểm trên (mức phạt từ 3.000.000 – 20.000.000 đồng tùy vào số lao động bị vi phạm).

Quyết định số 49/2015/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về một số chế độ, chính sách đối với dân công hỏa tuyến tham gia kháng chiến chống Pháp, Mỹ, chiến tranh bảo vệ Tổ quốc và làm nhiệm vụ quốc tế

Theo đó, có một số nội dung đáng chú ý như sau:

- ♦ Chế độ trợ cấp 1 lần: Mức trợ cấp được ấn định theo các mốc thời gian thực tế trực tiếp tham gia dân công hỏa tuyến:
  - * Dưới 1 năm, mức trợ cấp 2.000.000 đồng
  - * Từ 1 năm đến ≤ 2 năm, mức trợ cấp 2.700.000 đồng
  - * Từ đủ 2 năm trở lên, mức trợ cấp 3.500.000 đồng
- ♦ Chế độ bảo hiểm y tế: Nếu chưa được hưởng thì

được hưởng tương tự như quy định tại khoản 3 Điều 12 Luật Bảo hiểm y tế sửa đổi, bổ sung 2014.

- ♦ Chế độ trợ cấp mai táng phí: Được hưởng theo mức quy định của pháp luật về bảo hiểm xã hội.
- ♦ Được cấp “Giấy chứng nhận” tham gia.

Quyết định có hiệu lực thi hành kể từ ngày 01/12/2015. Các chế độ, chính sách quy định tại Quyết định này được thực hiện từ ngày 01/01/2016.

Vấn đề hòa nhập: Tiếp cận và trao quyền cho những người có khả năng

Tháng 12 là tháng mà những người như tôi luôn cảm thấy bận rộn từ hơn 10 năm trở lại đây kể từ ngày tôi biết thế nào là khuyết tật. 15 năm trước, tôi chưa hề biết đến phong trào của người khuyết tật tại Việt Nam. Tôi cũng chưa hề biết đến thế giới có ngày dành riêng cho người khuyết tật. Đến một ngày bước chân vào phong trào của người khuyết tật, tôi nhận thấy cần phải làm, cần phải hành động để tạo ra sự bình đẳng. Trước kia nghĩ đơn giản, giúp đỡ người khuyết tật có thể chỉ cần cho họ tiền, cho họ vật dụng hàng ngày hoặc chăm sóc nuôi dưỡng họ cả đời là tốt nhất. Hoá ra không phải, giúp người khuyết tật là cho họ sự phát triển hoà nhập phát huy khả năng của họ mới là con đường tốt và bền vững nhất. Vậy làm thế nào là hoà nhập? Làm thế nào phát triển bền vững? Làm sao phát huy được sức mạnh của họ? Câu hỏi tốn nhiều giấy mực và cả công sức, tiền của của không chỉ Chính phủ Việt Nam mà còn cả các tổ chức của và vì người khuyết tật trong nước và quốc tế.

Nhìn lại lịch sử, kể từ năm 1992 theo Nghị quyết số 47/3 của Đại hội đồng Liên hiệp quốc, Ngày Quốc tế Người khuyết tật hàng năm đã chính thức có chủ đề. Mỗi năm có một chủ đề cũng đồng nghĩa với việc gắn liền với chương trình hành động của năm tiếp theo đó. Sự ra đời Ngày Quốc tế Người khuyết tật thúc đẩy sự hiểu biết về vấn đề khuyết tật và vận động hỗ trợ cho nhân phẩm, quyền và phúc lợi của người khuyết tật. Nó cũng góp phần nâng cao nhận thức về các lợi ích có được từ sự hoà nhập của người khuyết tật trong mọi khía cạnh của đời sống chính trị, xã hội, kinh tế và văn hóa. Kể từ ngày Công ước Liên hiệp quốc về quyền của người khuyết tật năm 2006 chính thức ra đời, các chủ đề được thiết lập xoay xung quanh các vấn đề mà Công ước đề cập đến. Năm 2007 chủ đề việc làm bền vững cho người khuyết tật được nêu ra. Với chủ đề này cả thế giới xoay quanh việc tìm ra giải pháp tạo việc làm bền vững cho người khuyết tật. Năm 2008: Công ước về quyền của người khuyết tật: Nhân phẩm và công lý cho tất cả đưa ra khi Công ước

2006 chính thức có hiệu lực với 20 Quốc gia trên thế giới phê chuẩn. Năm 2009, với chủ đề: Thực hiện các mục tiêu Thiên niên kỷ hoà nhập: Nâng cao năng lực/trao quyền cho người khuyết tật và cộng đồng người khuyết tật toàn thế giới đã tạo tiền đề liên tiếp cho năm tiếp theo. Năm 2010: Giữ lời hứa: Lồng ghép vấn đề khuyết tật vào các mục tiêu phát triển thiên niên kỷ hướng đến năm 2015 và xa hơn nữa. Năm 2011: Chung tay vì một thế giới tốt đẹp hơn cho tất cả mọi người bao gồm những người khuyết tật trong sự phát triển. Năm 2012: Phá bỏ rào cản để tạo nên một xã hội hoà nhập và tiếp cận cho tất cả. Năm 2013: Phá bỏ rào cản, mở rộng cửa: Vì một xã hội hoà nhập và phát triển cho tất cả. Năm 2014: Phát triển bền vững: Sự hứa hẹn của công nghệ. Năm nay chủ đề “Vấn đề hoà nhập: Tiếp cận và tăng cường năng lực/trao quyền cho những người có khả năng” được đưa ra. Thật khó có thể giải thích rõ trong vài từ ngữ là thế nào là “tiếp cận” và thế nào là “trao quyền cho những người có khả năng”. Trong khuôn khổ bài viết này tôi chỉ đề cập đến việc tiếp cận công trình công cộng; giao thông công cộng dành cho người khuyết tật và một số trường hợp điển hình cho việc trao quyền cho những ai có khả năng dù họ có là người khuyết tật hay không khuyết tật. Trên thế giới có trường hợp người phụ nữ đầu tiên vừa mù vừa điếc đã tốt nghiệp Khoa Luật, Đại học Harvard, cô là người phụ nữ đầu tiên của Châu Phi và thế giới có bằng Luật với 2 dạng tật khó khăn nhất. Có một nam giới sinh ra tại Australia không tay, không chân nhưng lại trở thành diễn giả nổi tiếng thế giới, sang Việt Nam vài lần, có người phụ

nữ khuyết tật đi xe lăn, luôn cần đến 2 người trợ giúp cá nhân trở thành chuyên gia nhân quyền, có vấn đề cao cấp cho Tổng thống Hoa Kỳ.... Nếu không tạo điều kiện cơ sở vật chất tiếp cận cho họ, tin tưởng trao quyền cho họ thì liệu rằng giờ này họ đang ở đâu? Họ có nổi tiếng thế giới không? Chắc chắn câu trả lời là không. Trở về hiện tại trong bối cảnh Việt Nam, chúng ta đã phê chuẩn Công ước Liên hiệp quốc về quyền của người khuyết tật ngày 28 tháng 11 năm 2014, đến nay đã tròn 1 năm, chúng ta đã chuẩn bị gì, đã làm gì để hòa nhập với thế giới? Ngành xây dựng trong những năm qua đã có những cố gắng vượt bậc trong việc yêu cầu các đơn vị xây mới phải tuân thủ quy chuẩn tiêu chuẩn xây dựng đảm bảo tiếp cận cho mọi người trong đó có người khuyết tật. Mới đây, đại diện của 22 tổ chức của người khuyết tật khắp 3 miền Bắc-Trung-Nam đã gửi đơn kiến nghị lên Bộ Xây dựng về việc đảm bảo điều kiện tiếp cận công trình xây dựng dành cho người khuyết tật trong một số điểm cần thiết và liên quan mật thiết đến đời sống hàng ngày của họ như việc cải tạo, sửa chữa và xây mới trụ sở làm việc của cơ quan nhà nước, các cấp chính quyền và đặc biệt chú trọng đến UBND cấp xã phường nơi người khuyết tật hàng ngày tiếp xúc nhằm đảm bảo tiếng nói của người khuyết tật trong việc giám sát, thẩm định việc thiết kế và xây dựng cũng như nghiệm thu công trình công cộng. Giao thông là phương tiện cần thiết của tất cả mọi người trong đó có người khuyết tật. Giao thông cũng chính là cánh cửa mở ra con đường dẫn đến hòa nhập cho người khuyết tật có cơ hội được học tập, làm việc, vui chơi giải trí... Tuy nhiên sau 5 năm thực thi Luật người khuyết tật 2010 cũng như Việt Nam phê chuẩn Công ước Liên hiệp quốc về quyền của người khuyết tật và Bộ Giao thông vận tải đã ban hành

Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về ô tô khách thành phố để người khuyết tật sử dụng số 62/2014/TT-BGTVT vào ngày 07/11/2014, tình hình giao thông dành cho người khuyết tật vẫn còn rất hạn chế, cụ thể như: phương tiện giao thông công cộng bao gồm hệ thống đường sắt, đường thủy, đường bộ như xe buýt, xe khách liên tuyến, tàu hỏa, tàu thủy, máy nâng; đường dốc dành cho người khuyết tật vận động; ký hiệu hay tín hiệu dành cho người khuyết tật nghe, nhìn vẫn chưa có hoặc chỉ có một vài thí điểm tại các thành phố lớn. Người khuyết tật vận động, người điếc vẫn không được học Luật giao thông đường bộ, không được cấp bằng lái xe trong khi đó tại các nước láng giềng như Thái Lan, Malaysia người khuyết tật nặng và đặc biệt nặng vẫn có thể di chuyển bằng phương tiện cá nhân là xe ô tô.

Các vấn đề khác như y tế, giáo dục, bảo trợ xã hội... cũng đang có một số vướng mắc và cần giải quyết triệt để để đảm bảo người khuyết tật được sống bình đẳng, hòa nhập và tạo cơ hội cho họ phát huy khả năng của chính họ. Chúng tôi, những người làm trong lĩnh vực về người khuyết tật, vẫn luôn cảm thấy mình làm chưa đủ. Việc giải quyết vấn đề hòa nhập, tiếp cận và bình đẳng cho người khuyết tật không còn là vấn đề của chính những người khuyết tật nữa mà nó là vấn đề của toàn xã hội. Một xã hội hòa nhập và phát triển không thể không có sự đồng hành của tất cả những công dân trong xã hội đó. Nhân ngày quốc tế về người khuyết tật năm nay, chúng tôi kêu gọi cộng đồng xã hội, các cấp, các ngành hãy cùng chung tay vì một xã hội tốt đẹp hơn, hãy tin tưởng và trao quyền cho những người có khả năng dù họ là người khuyết tật hay không khuyết tật.

*Nguyễn Thị Lan Anh - Giám đốc Trung tâm
Hành động vì sự phát triển cộng đồng (ACDC)*

Chủ đề của người khuyết tật năm 2015:

Vấn đề hoà nhập: Tiếp cận và tăng cường năng lực/trao quyền cho những người có khả năng

Bắt đầu từ năm 2015, Ủy ban Kinh Tế và Xã Hội có thêm một sự kiện là tổ chức Triển lãm ảnh. Triển lãm ảnh UN Enable sẽ giúp thay đổi nhận thức sai lầm để chống lại sự kỳ thị và định kiến về người khuyết tật. Nó cũng sẽ thúc đẩy sự hiểu biết về vấn đề khuyết tật và những người khuyết tật hiện nay như những cá nhân được xem là một phần của sự đa dạng loài người.

<http://acdc.org.vn/vi/hoat-dong/371-ngay-quoc-te-nguoi-khuyet-tat-nam-2015>

Về với bình yên

Xe khách bắt đầu chuyển bánh đưa tôi về nơi bình yên thân thuộc ấy. Từ ngày học đại học đến giờ tôi chưa có dịp về thăm thầy cô giáo vào đúng ngày 20/11. Năm nay thì khác, tôi tranh thủ về ngay chuyến xe đầu tiên vì lời hứa sẽ về nhà đúng giờ để cùng bác Phong đi thăm người thầy ngày xưa của bác. Bác tôi chuyển vào Sài Gòn làm việc đã được bảy năm, lần này bác bay ra Bắc một ngày để về thăm thầy giáo cũ chắc hẳn có lý do đặc biệt nào đó. Tôi chìm vào suy nghĩ miên man cho tới khi xe khách dừng trước con đường nhỏ đi vào làng, tôi vội xuống xe và ghé mua một bó cúc họa mi để làm quà tặng người thầy đặc biệt lần đầu tiên tôi được gặp.

Tôi chạy vào nhà, bác Phong đang uống trà với bố, còn mẹ tôi đang cắm bình hoa huệ. Cả nhà trò chuyện vui vẻ còn tôi lại rất nóng lòng hỏi bác về người thầy giáo mà chiều nay tôi và bác sẽ đến thăm. Cuối cùng, tôi mạnh dạn hỏi bác về người thầy ấy. Bác nhìn tôi rồi đưa mắt nhìn xa xa, bác trầm ngâm kể về người thầy mà bác

luôn kính trọng. Đó là một người thầy thương binh. Năm 1968, khi bác Phong đang học lớp 6 của thầy Tấn dạy văn thì thầy bỗng xin nghỉ. Trong khí thế sục sôi tòng quân bảo vệ Tổ quốc, thầy Tấn đã xếp giáo án, bảng phấn để viết đơn xin ra trận. Thầy chiến đấu tại chiến trường Trị Thiên khói lửa. Năm 1973 thầy được điều ra Bắc do một lần bị thương nặng. Kể từ ngày đó, thầy Tấn vĩnh viễn mất đi đôi chân lành lặn và mang trong mình chất độc da cam. Mẹ đặt bình hoa lên tủ thờ rồi nói thêm rằng nhà thầy Tấn cách nhà tôi ba thôn nhưng mới về lại quê nhà được hai năm sau lần cả nhà thầy bỏ đi đâu không ai rõ. Thầy cứ lặng lẽ như vậy, để rồi ngày nào người dân cũng thấy một ông giáo già tay chống nạng, chân tập tễnh đi dạy học cho lũ trẻ trong thôn. Niềm vui của thầy Tấn giờ đây là người con gái duy nhất của thầy đã là cô giáo trường làng. Vượt qua

bao khó khăn, mặc cảm đứa trẻ bị teo cơ tay, liệt hai chân do phơi nhiễm chất độc da cam đã sống như đóa hoa, mạnh mẽ hướng về phía mặt trời.

Lúc tôi và bác vừa tới cổng đã thấy thầy Tấn đang lom khom cắt dán giấy màu, bên cạnh là tập sách giáo khoa Toán, tiếng Việt được xếp gọn gàng theo lớp. Bác tôi cất tiếng:

- Con chào thầy!

Thầy ngạc nhiên quay lại nheo nheo mắt nhìn rồi bỗng đứng thẳng người lên run run:

- Phong, Phong đó hả con? Lâu... lâu quá rồi...

Bác tôi kéo tay tôi chạy lại, tôi rón rén đến gần thầy và tặng thầy bó cúc họa mi tôi mua hồi sáng. Ánh mắt thầy ngân ngấn vì xúc động, bác tôi đứng nghẹn ngào. Thời gian trôi qua bao điều đã đổi thay, niềm vui – nỗi buồn cũng theo đó mà đến rồi đi, chỉ có tình người là bất biến.

Chúng tôi ngồi trò chuyện dưới giàn thiên lý trước nhà. Tôi lặng ngắm người thầy thương binh ấy, những mảnh vỡ của chiến tranh vẫn đọng lại trên gương mặt, trên cả đôi chân không lành lặn. Thế nhưng ánh mắt thầy luôn linh hoạt và toát lên sự cương nghị của người lính trinh sát năm xưa. Bàn tay xương xương ấy với những ngón tay còn dính hồ dán vì thầy đang gấp hình, cắt chữ để ngày mai dạy bọn trẻ cho sinh động. Thầy cười hiền kể rằng, ngày nào cũng hai lần đi bộ tới hai thôn gần nhà để dạy chữ cho trẻ con. Vì xã chưa có kinh phí xây lớp chung cho trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt học tập nên tạm thời thầy vẫn đi lại như vậy. Lý do lớn nhất thầy dạy lũ trẻ không phải vì muốn có nhiều tiền mà vì thầy thấu hiểu nỗi lòng của những đứa trẻ khuyết tật, cả những trẻ em nghèo dù rất thích đến lớp học bài nhưng lại luôn e sợ, mặc cảm đủ đường. Thầy bộc bạch:

- Vì thương nên cố gắng đi dạy mỗi ngày, dạy được càng nhiều chữ càng tốt". Bác tôi nắm tay thầy và gửi tặng thầy bộ sách giáo

khoa lớp 1, lớp 2 để thầy có thêm sách cho bọn trẻ học tập.

Thầy thân mật chia sẻ, hồi mới sinh con gái, gia đình thầy đã phải vật lộn từng ngày để sống và để vượt qua những cái nhìn ác cảm của người làng. Nhưng rồi cuộc sống đã mở cánh cửa cho con gái thầy khi Nhà nước có chính sách trợ cấp hàng tháng và chương trình hỗ trợ phục hồi chức năng. Cả nhà thầy sau đó đã chuyển lên thành phố để con có điều kiện chữa trị dù chưa hề biết phải sống như thế nào. Tôi tò mò vì sao thầy trở về và lại đi dạy như xưa. Thầy cười hiền bảo:

- Cái nghề bảng phán nó ăn vào máu rồi, dù có đi đâu làm gì cứ thấy trẻ là lại muốn dạy học.

Về nhà một thời gian người thầy giáo thương binh ấy thấy nhiều bạn nhỏ bỏ học giữa chừng, có bạn vì khiếm khuyết mà không dám đến trường nên thầy đã quyết tâm giúp đỡ bằng hết khả năng của mình. Tiền trợ cấp hàng tháng tuy không nhiều nhưng thầy luôn trích ra một khoản nhỏ để mua sách,

vở, bút phấn cho các bé khó khăn có thể theo học.

Cuộc trò chuyện dừng lại khi trời đã đổ rắng chiều. Hai bác cháu tôi chào tạm biệt thầy trong niềm bịn rịn. Tôi lưu luyến nhìn lại vẫn thấy thầy đang nâng bó cúc trong tay, ánh mắt triu mến và ấm áp. Trên đường về bác Phong đã giúp tôi hiểu hơn về sự hỗ trợ của Nhà nước với hoàn cảnh của thầy Tấn. Nhà nước đã ban hành Pháp lệnh ưu đãi người có công với cách mạng trong đó quy định về hỗ trợ cho thương binh và thân nhân của họ. Như trường hợp của thầy Tấn suy giảm khả năng lao động từ 61% trở lên sẽ được Nhà nước mua bảo hiểm y tế cho cha mẹ đẻ, vợ và con bị khuyết tật nặng. Ngoài ra con gái của bác Tấn, bị khuyết tật do hậu quả của chất độc hóa học không tự lực được trong sinh hoạt thì được trợ cấp hàng tháng, cấp phương tiện trợ giúp, dụng cụ chỉnh hình cần thiết căn cứ vào tình trạng dị dạng, dị tật... Sau khi nghe bác nói, tôi thấy lòng nhẹ hơn vì cộng đồng luôn nỗ lực hướng tới hỗ trợ cho những đối tượng có hoàn cảnh khó khăn, nhất là những người lính trở về sau trận chiến giành độc lập dân tộc. Tôi rào bước nhanh hơn để kịp bữa cơm chiều cùng gia đình, hình ảnh người thầy nâng niu bó cúc họa mi cứ đọng mãi trong tâm trí tôi – tinh khôi, hi vọng.

Trần Thủy

Ảnh minh họa

Câu hỏi 1:

Chị gái tôi là người khiếm thị và có bệnh thần kinh, đang hưởng chế độ trợ cấp xã hội 270.000/tháng. Chị tôi muốn tách hộ thì có được không? Thủ tục như thế nào?

Phòng Tư vấn pháp luật Trung tâm ACDC trả lời:

Luật Cư trú số 36/2013/QH13 ngày 20/6/2013 quy định sổ hộ khẩu được cấp cho hộ gia đình hoặc cá nhân đã đăng ký thường trú và có giá trị xác định nơi thường trú của công dân.

Một công dân sẽ được tách khẩu khi bảo đảm đủ các điều kiện theo quy định tại Điều 27 Luật Cư trú 2013, cụ thể trường hợp có cùng một chỗ ở hợp pháp được tách sổ hộ khẩu thì điều kiện cần đáp ứng gồm:

- Người có năng lực hành vi dân sự đầy đủ và có nhu cầu tách sổ hộ khẩu.
- Người đã nhập vào sổ hộ khẩu quy định tại Khoản 3 Điều 25 và Khoản 2 Điều 26 của Luật Cư trú 2013 mà được chủ hộ đồng ý cho tách sổ hộ khẩu bằng văn bản.

Tuy nhiên, Điều 22 Bộ luật Dân sự 2005 quy định rõ mất năng lực hành vi dân sự là một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận của tổ chức giám định.

Căn cứ theo thông tin anh/chị chia sẻ, chị gái anh/chị là khuyết tật thần kinh (tâm thần) nên chị gái anh/chị là người mất năng lực hành vi dân sự, chị gái anh/chị sẽ không đủ điều kiện để tách khẩu. Anh/chị cần kiểm tra lại giấy giám định mức độ khuyết tật, các hồ sơ liên quan tới trợ cấp của chị gái anh/chị để xác nhận lại thông tin kết luận về dạng tật của chị gái anh/chị, trước khi có ý định thực hiện thủ tục tách khẩu cho chị gái.

Câu hỏi 2:

Tiền lương người lao động được quy định như thế nào?

Phòng Tư vấn pháp luật Trung tâm ACDC trả lời:

Theo quy định tại Điều 90 Bộ Luật lao động số 10/2012/QH13 số 10/2012/QH13 tiền lương người sử dụng lao động trả cho người lao động được quy định như sau:

1. Tiền lương là khoản tiền mà người sử dụng lao động trả cho người lao động để thực hiện công việc theo thỏa thuận. Tiền lương bao gồm mức lương theo công việc hoặc chức danh, phụ cấp lương và các khoản bổ sung khác. Mức lương của người lao động không được thấp hơn mức lương tối thiểu do Chính phủ quy định.
2. Tiền lương trả cho người lao động căn cứ vào năng suất lao động và chất lượng công việc.
3. Người sử dụng lao động phải bảo đảm trả lương bình đẳng, không phân biệt giới tính đối với người lao động làm công việc có giá trị như nhau.

Trung tâm ACDC
 (Địa chỉ: P12A08, Tòa nhà VNT, 19 Nguyễn Trãi, Thanh Xuân, Hà Nội)

Tư vấn pháp luật miễn phí cho Người khuyết tật

Tư vấn qua điện thoại: 04 6281 1234

Tư vấn qua email:
 tuvanphapluatacdc@gmail.com
 tuvanphapluatacdc@yahoo.com

Tư vấn trực tuyến trên website:
 acdc.org.vn
 hoặc: tuvanmienphi.vn

Tư vấn qua Facebook: Trung tâm ACDC

Tư vấn tại địa phương, qua thư tay, bản tin, trực tiếp tại văn phòng ACDC...

Vị trí: Nhân viên Hỗ trợ dịch vụ khách hàng

Địa điểm làm việc: Hà Nội

Mô tả công việc:

Nhân viên Hỗ trợ Dịch vụ Khách hàng (CSS) sẽ đảm nhiệm các nhiệm vụ liên quan đến việc tạo và quản lý các đơn hàng. CSS sẽ làm việc chặt chẽ với bộ phận sản xuất để đảm bảo rằng esoftflow cung cấp các dịch vụ tốt nhất cho khách hàng bao gồm việc tạo và quản lý đơn hàng, chất lượng, giao hàng đúng giờ và giao tiếp. Ngoài ra, CSS sẽ hỗ trợ phòng dịch vụ khách hàng.

Yêu cầu công việc:

- ◆ Hỗ trợ khách hàng và sản xuất:
  - * Giám sát và quản lý các đơn hàng của khách hàng và bộ phận sản xuất hàng ngày.
  - * Kiểm tra đơn hàng của khách hàng bao gồm thông tin đơn hàng, hướng dẫn của khách hàng, dữ liệu đầu vào, vv để tiến hành xử lý phù hợp trước khi gửi đơn hàng tới bộ phận sản xuất.
  - * Tạo đơn hàng theo các yêu cầu của khách hàng và bộ phận sản xuất.
  - * Phối hợp với bộ phận dịch vụ khách hàng và bộ phận sản xuất theo dõi để đảm bảo đặt hàng đúng giờ cho tất cả các đơn hàng và thông báo với khách hàng kịp thời trong trường hợp phát sinh các vấn đề liên quan đến đơn hàng
  - * Chịu trách nhiệm ghi lại các công việc hàng ngày để tính tiền thưởng.
- ◆ Báo cáo và cập nhật các yêu cầu của khách hàng và bộ phận sản xuất liên quan đến việc tạo đơn hàng và các yêu cầu đối với Nhân viên Hỗ trợ Khách hàng và phòng Dịch vụ Khách hàng.
- ◆ Nộp báo cáo hàng tháng (hiệu quả làm việc và số liệu) cho Trưởng phòng Dịch vụ Khách hàng.
- ◆ Tham gia các buổi đào tạo liên quan đến quy trình làm việc, hệ thống và kỹ năng Tiếng Anh khi được yêu cầu.
- ◆ Các nhiệm vụ khác do Trưởng phòng Dịch vụ Khách hàng phân công.

CÔNG TY TNHH ESOFTFLOW

Yêu cầu khác:

- ◆ Giới tính: Nam/nữ trên 23 tuổi.
- ◆ Học vấn: Tốt nghiệp chuyên ngành về Đồ họa, Kinh doanh, Hành chính, Dịch vụ, Tiếng Anh, Kinh tế.
- ◆ Kinh nghiệm: 1 năm kinh nghiệm làm việc về đồ họa và hình ảnh, dịch vụ khách hàng.
- ◆ Ngôn ngữ: Tiếng Anh cơ bản nói và viết (Điểm Toeic từ 300 đến 550). Nói thành thạo và trôi chảy Tiếng Việt.
- ◆ Có kiến thức về đồ họa và hình ảnh, dịch vụ khách hàng.
- ◆ Kỹ năng giao tiếp tốt.
- ◆ Tư duy chuyên nghiệp với kiến thức về dịch vụ khách hàng, ưu tiên đồ họa/IT.
- ◆ Kiên nhẫn và có tinh thần trách nhiệm cao.
- ◆ Năng động với các kỹ năng làm việc theo nhóm, đúng giờ.
- ◆ Chăm chỉ và có sức khỏe tốt.
- ◆ Có thể làm việc theo ca (sáng, chiều, đêm).

Quyền lợi:

- ◆ Mức lương cạnh tranh và các quyền lợi cơ bản khác. Chi tiết sẽ được trao đổi khi phỏng vấn.
- ◆ Mức lương thỏa thuận theo năng lực.

Hồ sơ bao gồm:

Ứng viên quan tâm vui lòng gửi hồ sơ bao gồm Đơn xin việc và Sơ yếu lý lịch tự tạo bằng Tiếng Anh vào email của công ty: recruitment@esoftflow.com với tiêu đề “*Ứng tuyển cho vị trí Nhân viên Hỗ trợ khách hàng*”.

Lưu ý:

- ◆ Vị trí này ưu tiên ứng viên khuyết tật có khả năng học hỏi nhanh và khả năng đánh máy.
- ◆ Ưu tiên hồ sơ nộp sớm. Chúng tôi sẽ chỉ liên hệ với các ứng viên phù hợp.

Thông tin liên hệ:

Phòng Nhân Sự

Điện thoại: 04. 36416864 (máy lẻ 11 hoặc 27)

Địa chỉ: Tầng 7, Toà nhà Hàn Việt, 203 Minh Khai, Hai Bà Trưng, Hà Nội

Website: www.esoftflow.com

Trung tâm Hành động vì sự phát triển cộng đồng (Trung tâm ACDC) là một tổ chức Phi chính phủ Việt Nam làm việc trong lĩnh vực hỗ trợ người khuyết tật và những nhóm người yếu thế khác trong cộng đồng. Chúng tôi với một đội ngũ nhân sự trẻ, giàu nhiệt huyết và kinh nghiệm đang tìm kiếm những giải pháp khả thi nhằm xây dựng một xã hội không vật cản và vì quyền của người khuyết tật với tôn chỉ mục đích “Chúng tôi tồn tại vì sự phát triển của cộng đồng người khuyết tật Việt Nam”.

Ban biên tập:

Nguyễn Thị Lan Anh
Đàm Việt Hà
Trần Thị Minh
Nguyễn Thị Ánh Ngọc

Hàng tháng, Trung tâm ACDC cho ra mắt Bản tin chính sách & cuộc sống để phục vụ hữu ích hơn cho nhu cầu cập nhật tin tức của người khuyết tật Việt Nam và những tổ chức, cá nhân làm việc trong lĩnh vực người khuyết tật tại Việt Nam. Chúng tôi luôn hy vọng sẽ có những góp ý và cộng tác của các độc giả để bản tin ngày càng phong phú, đa dạng và thiết thực hơn. Mỗi bản tin ngoài được in giấy, sẽ được chuyển tải trên email list của diễn đàn người khuyết tật Việt Nam và trang web của Trung tâm tại địa chỉ <http://acdc.org.vn>. Khi sao chép nội dung, cần liên lạc với Ban biên tập và ghi rõ nguồn.

Liên hệ với Ban biên tập bản tin của Trung tâm ACDC:

Điện thoại: 04 6675 3946 Email: minhtran@acdc.org.vn

Địa chỉ: Phòng 12A08, Tòa nhà VNT, 19 Nguyễn Trãi, Thanh Xuân, Hà Nội.

USAID
TỪ NHÂN DÂN MỸ

ICRC Special Fund for the

Disabled